

2 0 2 3

SOCIOLOGY

(Honours Elective)

Paper : SOC-HE-6036

(Indian Sociological Traditions)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Choose the correct answer : 1×10=10

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

**(a) Caste system is a form of
জাতি ব্যৱস্থাৰ এটা ৰূপ হ'ল**

(i) social unity

সামাজিক ঐক্য

(ii) social stratification

সামাজিক স্তৰীয়কৰণ

(iii) social cohesion

সামাজিক সংহতি

(iv) None of the above

ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়

- (b) Who among the following was associated with widow remarriage in India?

ভাৰতত বিধৱা পুনৰ বিবাহৰ লগত তলৰ কোনজন জড়িত আছিল ?

(i) Jawaharlal Nehru

জৱাহৰলাল নেহৰু

(ii) Mahatma Gandhi

মহাত্মা গান্ধী

(iii) Ishwar Chandra Vidyasagar

ঈশ্বৰচন্দ্ৰ বিদ্যাসাগৰ

(iv) Maulana Abul Kalam Azad

মৌলানা আবুল কালাম আজাদ

- (c) Who coined the term 'dominant caste' in Indian Sociology?

ভাৰতীয় সমাজবিজ্ঞানত 'প্ৰধান জাতি' শব্দটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল ?

(i) M. N. Srinivas

এম. এন. শ্ৰীনিৱাস

(ii) G. S. Ghurye

জি. এছ. ঘূৰিয়ে

(iii) Louis Dumont

লুই ডুমণ্ট

(iv) A. R. Desai

এ. আৰ. দেশাই

- (d) In a debate with B. R. Ambedkar, who wrote that the four Varna divisions is not a vertical but horizontal one with all castes placed on equal footing?

বি. আৰ. আম্বেদকাৰৰ সৈতে হোৱা বিতৰ্ক, নিম্নোক্ত কোনজন ব্যক্তিয়ে কৈছিল যে বৰ্ণবিভাগ উল্লম্ব বিভাজন নহয়, ই সকলো জাতিকে সমমৰ্যাদা প্ৰদান কৰা অনুভূমিক বিভাজন হে ?

(i) M. N. Srinivas

এম. এন. শ্ৰীনিৱাস

(ii) G. S. Ghurye

জি. এছ. ঘূৰিয়ে

(iii) Patrick Geddes

পেট্ৰিক গেডেছ

(iv) M. K. Gandhi

এম. কে. গান্ধী

- (e) A. R. Desai was influenced by which of the following theoretical traditions?

এ. আৰ. দেশাই তলৰ কোনটো তাত্ত্বিক পৰম্পৰাৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈছিল ?

(i) Marxism

মাৰ্ক্সবাদ

(ii) Post-modernism

উত্তৰ-আধুনিকতাবাদ

(iii) Structuralism

গাঁথনিবাদ

(iv) Diffusionism

প্ৰসাৰণবাদ

- (f) Who among the following sociologists has considered purity and pollution as the primary characteristic of the caste system?

তলৰ সমাজবিজ্ঞানীসকলৰ ভিতৰত কোনে বিশুদ্ধতা আৰু প্ৰদূষণক জাতি ব্যৱস্থাৰ প্ৰাথমিক বৈশিষ্ট্য হিচাপে বিবেচনা কৰিছে?

- (i) Max Weber / মেক্স বেবাৰ
(ii) Andre Beteille / আন্দ্রে বেটেইল
(iii) Dipankar Gupta / দীপঙ্কৰ গুপ্তা
(iv) Louis Dumont / লুই ডুমণ্ট

- (g) Who differentiated two approaches to the study of Indian society as the book view and the field view?

ভাৰতীয় সমাজ অধ্যয়নৰ দুটা পদ্ধতিত কোনে পাৰ্থক্য কৰিছিল যেনে বুক ভিউ আৰু ফিল্ড ভিউ?

- (i) Nicholas Dirks
নিকোলাছ ডাৰ্কছ
(ii) Pierre Bourdieu
পিয়ের বৌৰ্ডিউ
(iii) M. N. Srinivas
এম. এন. শ্ৰীনিবাস
(iv) G. S. Ghurye
জি. এছ. ঘূৰিয়ে

- (h) Who was the author of the book, *Caste and Race in India*?

Caste and Race in India নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন আছিল?

- (i) G. S. Ghurye
জি. এছ. ঘূৰিয়ে
(ii) M. S. Srinivas
এম. এছ. শ্ৰীনিবাস
(iii) Louis Dumont
লুই ডুমণ্ট
(iv) Dipankar Gupta
দীপঙ্কৰ গুপ্তা

- (i) Khasi society is
খাচী সমাজ হ'ল

(i) patrilineal
পিতৃসূত্ৰী

(ii) patriarchal
পিতৃতান্ত্ৰিক

(iii) matrilineal
মাতৃসূত্ৰী

(iv) None of the above
ওপৰৰ কোনোটোৰেই নহয়

(i) Who among the following founded Ramakrishna Mission?

তলৰ কোনজন ৰামকৃষ্ণ মিছন প্রতিষ্ঠা কৰিছিল ?

(i) Swami Vivekananda

স্বামী বিবেকানন্দ

(ii) Raja Ram Mohan Roy

ৰাজা ৰামমোহন ৰায়

(iii) Swami Dayananda Saraswati

স্বামী দয়ানন্দ সৰস্বতী

(iv) None of them

ওপৰৰ কেইও নহয়

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is Sanskritization?

সংস্কৃতকৰণ কি ?

(b) What is dominant caste?

প্ৰধান জাতি কি ?

(c) What is the relationship between modernization and secularization?

আধুনিকীকৰণ আৰু ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ মাজত কি সম্পৰ্ক ?

(d) What is untouchability?

অস্পৃশ্যতা কি ?

(e) What is communalization?

সাম্প্ৰদায়িককৰণ কি ?

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Cultural diversity in India

ভাৰতৰ সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰ্য

(b) Effect of globalization on Indian economy

ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ

(c) Village as an economic unit

অৰ্থনৈতিক একক হিচাপে গাঁও

(d) Transformation of tribes in India

ভাৰতত জনজাতিৰ ৰূপান্তৰ

(e) Radhakamal Mukerjee

ৰাধাকামল মুকৰ্জী

(f) Tribe-caste continuum

জনজাতি-জাতিৰ ধাৰাবাহিকতা

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a note on the nature of agrarian stratification in India.

ভাৰতত কৃষি স্তৰবিভাজনৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

- (b) What are the six characteristic features of caste as explained by G. S. Ghurye? Explain these features.

জি. এছ. ঘূৰিয়ে বুজাই দিয়া জাতিৰ ছয়টা বৈশিষ্ট্য কি কি? এই বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Write a note on indological perspective to Indian society.

ভাৰতীয় সমাজৰ প্ৰতি ভাৰতীয় দৃষ্টিভংগীৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

- (d) Give an account of M. N. Srinivas' contribution to Indian Sociology.

ভাৰতীয় সমাজবিজ্ঞানলৈ এম. এন. শ্ৰীনিবাসৰ অৱদানৰ বিৱৰণ দিয়া।

- (e) Write a note on Subaltern Perspective to Indian Sociology.

ভাৰতীয় সমাজবিজ্ঞানৰ Subaltern Perspectiveৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

- (f) Give an account of the emergence of Sociology in India.

ভাৰতত সমাজবিজ্ঞানৰ উত্থানৰ বিৱৰণ দিয়া।

- (g) Give a depiction of women's movement in India.

ভাৰতৰ নাৰী আন্দোলনৰ চিত্ৰ দিয়া।

- (h) Write a note on kinship organizations in India.

ভাৰতৰ আত্মীয়তা সংগঠনৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।
